

2025
MALTEPE BELEDİYESİ
GÜVENLİ KENT
ÇALIŞTAY RAPORU

MALTEPE BELEDİYESİ GÜVENLİ KENT ÇALIŞTAYI RAPORU

Kasım, 2025 Maltepe, İstanbul, Türkiye

ÇALIŞTAY HAZIRLIK VE PLANLAMA

Gülay KILIÇ, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürü / Uzm. Sos. Psk. Dr.

Bahadır KEŞAN, Strateji Geliştirme Müdürü / Yüksek Şehir Plancısı

Bensu BİLGİN, Psikolojik Danışman

Dilara AKMAN, Sosyolog

Aslıhan AKMAN İRİ, Sosyolog

RAPORTÖR

Bensu BİLGİN, Psikolojik Danışman

Dilara AKMAN, Sosyolog

KATKI SAĞLAYANLAR

Gülay KILIÇ

Bahadır KEŞAN

Dilara AKMAN

Bensu BİLGİN

Buse TOPUZ

Aslıhan AKMAN İRİ

T.C. MALTEPE BELEDİYESİ
Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü
E-mail: kadinaile@maltepe.bel.tr

İçindekiler

GİRİŞ	4
AMAÇ	5
HEDEF	6
YÖNTEM	6
BULGULAR	7
KENTSEL BİR MEKÂN OLARAK PARKLAR	8
KENTSEL BİR MEKAN OLARAK ALT GEÇİTLER	9
KAMUSAL ALAN OLARAK TOPLU ULAŞIM	10
KENTSEL BİR MEKAN OLARAK METRO ÇIKIŞLARI	11
KAMUSAL ALAN OLARAK SOKAKLAR	13
DEĞERLENDİRME VE SONUÇ	14

Resim 1 “Güvenli Kent Çalıştayı Çalışma Grupları”

GİRİŞ

Kadına yönelik şiddet, sosyal, mekânsal ve kültürel faktörlerin birlikte ürettiği yapısal bir sorundur. Kent yaşamında kadınların karşılaştığı riskler yalnız bireysel güvenlik sorunları değil, aynı zamanda toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin de mekâna yansıyan sonuçlarıdır. Bu nedenle kent güvenliği, kadına yönelik şiddetle mücadelenin kritik bileşenlerinden biridir. Maltepe Belediyesi “Güvenli Kent Çalıştayı” düzenleyerek kadınların kentte en çok güvensiz hissettikleri alanları belirlemiş ve çözüm önerileri geliştirmiştir.

Kent güvenliği, kadınların kamusal hayata eşit ve aktif katılımını sağlayan temel şartlarından biridir. Kent mekânlarında yaşanan güvensizlik; eğitim, çalışma hayatı, sosyal yaşam ve sağlık gibi temel haklara erişimi kısıtlayarak toplumsal cinsiyet eşitsizliğini derinleştirmektedir.

Kadınların şiddet tehdidi olmadan günlük hayatını sürdürebilmesi, toplumsal cinsiyet eşitliğinin en temel göstergelerinden biridir. Ne var ki, kentsel mekânlarda yaşanan güvensizlik; kadınların sosyal hayattan, çalışma hayatından ve eğitimden geri çekilmesine neden olabilmektedir.

Bu rapor, kadınların kente dair algılarını esas alarak güvenliğin, yalnızca fiziksel altyapı değil, aynı zamanda toplumsal ve psikolojik bir konu olduğunu vurgulamaktadır.

Çalışmaya katılım sağlayan kurumlar; İlçe Emniyet Müdürlüğü, CEİD (Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği), Maltepe Kent Konseyi, KAPDER(Kadın ve Aile Psikoloji Danışmanlık Eğitim Derneği), AÇEV (Anne Çocuk Eğitim Vakfı), Maltepe Belediyesi Meclis Üyeleri, Maltepe ilçesi mahalle muhtarları, Maltepe Belediyesi personelleri, Maltepe Cumhuriyet Kadınları Derneği, TAPV(Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı), Maltepe Üniversitesi Kadın ve Aile Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (MÜKÇAM).

Resim 2 “Güvenli Kent Çalıştayı Sunum”

AMAÇ

Bu çalıştayın amacı, kentsel mekânlarda kadınların güvenliğini tehdit eden durumları belirlemek, bu sorunlara yönelik çözüm önerilerini katılımcı bir yöntemle geliştirmek ve Maltepe özelinde kadın dostu kent politikalarına katkı sunmaktır. Ayrıca;

- Kadınların en güvensiz hissettiği mekânları tespit etmek,
- Sorunlu alanların nedenlerini analiz etmek,

- Kadın gözüyle çözüm önerileri üretmek,
- Yerel yönetim politika ve uygulamalarına yol göstermek,
- Kentte kadınların en çok güvensiz hissettiği durumları tespit etmek,
- Bu alanlara yönelik uygulanabilir çözüm önerileri geliştirmek,
- Yerel yönetimlerin planlama süreçlerine veri sağlamak,
- Kadınların güvenli ve eşit yaşam hakkını güçlendirmek ve kadınların kentsel kararlara katılımını artırmaktır.

HEDEF

Çalıştay, kadınların günlük yaşam pratiklerinde karşılaştıkları riskleri görünür kılmayı ve uzmanlık temelli katılımcı görüşlerle politika geliştirmeyi hedeflemiştir. Bu kapsamda:

- Dezavantajlı gruplar,
- Mahalle ölçeğinde deneyimi olan kadınlar,
- Sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri,
- Belediye personelleri,
- Emniyet görevlileri,
- Muhtarlar,
- Belediye Meclis Üyeleri,
- Genç kadınlar ve öğrenciler çalışmaya dâhil edilmiştir.

Çalışmaya yaklaşık 90-95 kişi katılım sağlamıştır.

YÖNTEM

Maltepe Belediyesi Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Kapsamında 20 Kasım 2025 tarihinde, 10:00 – 14.30 saatleri arasında Türkan Saylan Kültür Merkezinde Güvenli Kent Çalıştayı gerçekleştirilmiştir. Paydaş analizi kapsamında mevcut ve sistematik olarak güncellenen sivil toplum kuruluşları listesinden yararlanılmıştır. Kadın, çocuk, engelli, Lgbti+, yaşlı ve göçmen gibi tüm sosyal grupları içeren sivil toplum kuruluşlarına e-posta yoluyla davet gönderilmiştir. Çalıştayın görünürlüğü ve yaygınlaştırılması Basın ve Yayın Müdürlüğümüz aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Sosyal medya ve web sitesi üzerinden duyuru postları yayınlanmıştır. Ayrıca çalışmaya katılım sağlayacak kişiler için dijital ortamda kayıt formu hazırlanmıştır. Çalıştay kayıt formunu toplamda 80 kişi/kurum doldurmuş olup 90 kişi/kurum katılım sağlamıştır. Başvuru yapmadan katılım sağlayan kişiler de listeye eklenmiş olup bilgileri

alınmıştır. Çalıştay ortamı sivil toplum ve belediye birimleriyle birlikte karışık bir düzenden oluşmuştur.

Çalıştay da katılımcılar için 5 ayrı masa oluşturulmuş, oluşturulan masalara belediye personeli ve sivil toplum temsilcileri dengeli dağılmıştır. **1. Oturum da** katılımcılar Maltepe’de ve genel kent yaşamında kadınların en güvensiz hissettiği alanları belirleme üzerine tartışmıştır. **2. Oturum da ise** belirlenen sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirme üzerine görüşülmüştür. Veriler, aşağıdaki 5 ana mekânsal başlık altında sınıflandırılmıştır:

- 1. Kentsel Bir Mekân Olarak Parklar**
- 2. Kentsel Bir Mekân Olarak Alt Geçitler**
- 3. Kamusal Alan Olarak Toplu Ulaşım**
- 4. Kentsel Bir Mekân Olarak Metro Çıkışları**
- 5. Kamusal Alan Olarak Sokaklar**

Her grup sorun ve çözüm önerilerini post-it kâğıtlarıyla kaydetmiş, bulgular tematik analiz yöntemiyle rapora aktarılmıştır.

Çalıştay, Belediye Başkan yardımcısı Nimet Karabulut’un açılış konuşması ile başlamış olup, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü çalışmalarını anlatan sunum ile devam etmiştir. Akabinde Strateji Geliştirme Müdürlüğü - Yerel Eşitlik Eylem Planı Sunumundan sonra masaların dağılımı gerçekleştirilmiştir. Her grup içlerinden bir kişiyi yazıcı ve bir kişiyi de sözcü olarak seçmiştir. Gruplar sorunları, eylem ve faaliyet önerilerini, riskleri ve fırsatları belirlemişlerdir. Sonrasında kent güvenliği üzerine tartışmalar gerçekleştirilmiş, post-it kâğıtları kullanılarak çalışma tablosu tamamlanmıştır. Her bir masaya 45 dakika süre verilmiştir. İkinci oturumda ise belirlenen mekânsal başlıklara istinaden, tespit edilen sorunlara yönelik çözüm önerileri ve grup sunumları gerçekleştirilmiştir. Gruplar, çalışmalarını tamamladıktan sonra her biri 5 dakika sürecek şekilde teker teker sunumlarını gerçekleştirmişlerdir. Her grup sunumunu yaptıktan sonra alana dair farklı grupların katkısı da sunulmuştur. Böylelikle katılımcılar her amaç hakkında katkı sunabilmiştir.

BULGULAR

Katılımcılardan elde edilen veriler doğrultusunda her masa 5 ana mekânsal başlık altında ayrılmıştır. Aşağıda her başlıkta önce tespit edilen sorunlar, ardından çözüm önerileri sunulmuştur.

Resim 3 "Güvenli Kent Çalıştayı 1.Oturum Görüşmeleri"

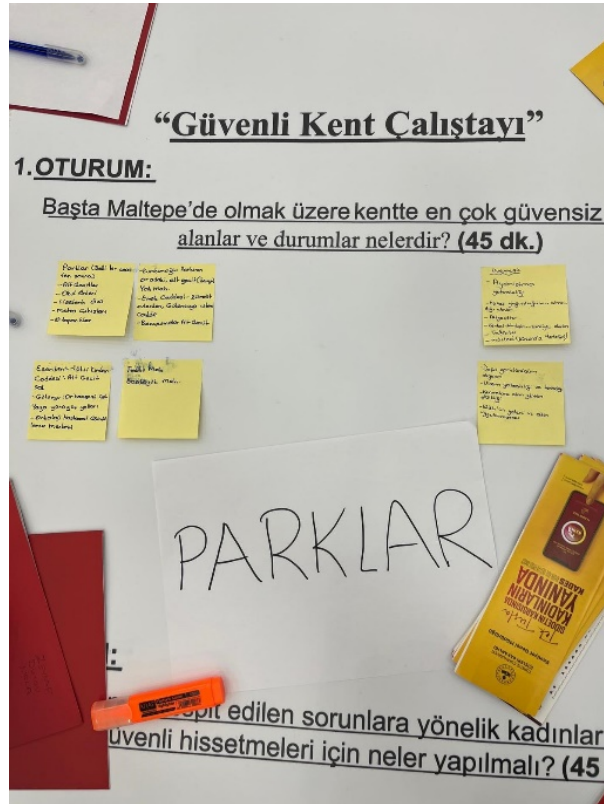
Resim 4 "Güvenli Kent Çalıştayı 1.Oturum Görüşmeleri"

1. KENTSEL BİR MEKÂN OLARAK PARKLAR

Sorunlar:

- Karanlık ve izole bölgelerin güvensizliği (özellikle İbrahim Erkal Köprüsü altı).
- Alkol ve madde kullanımının yoğun olduğu parklar.
- Güvenlik kameralarının parklarda yetersiz olması.

- Park çevrelerine büyük araçların park edilmesiyle kapanan görüş alanları ve bu geçiş alanlarının güvensizliği.
- Gece park geçişi kullanımlarında parklarda tehdit oluşturan kalabalık gruplar.
- Yetersiz ve düzensiz aydınlatma.
- Ağaçların budanmaması sonucu karanlık kör noktaların oluşu.
- Elektrikli scooterların park içlerinde kontrolsüz ve hızlı kullanımı.
- Parklarda ıssız saatlerde taciz/rahatsız edilme riski.
- Parklarda köpek saldırıları / kayıtsız tehlikeli ırkların oluşu.

Resim 5 “Güvenli Kent Çalıştayı 2.Oturum Görüşmeleri ”

Çözüm Önerileri:

- Parklarda aydınlatmanın güçlendirilmesi gerekmektedir.
- Kameralı güvenlik sistemlerinin yaygınlaştırılması.
- Zabıta ve polis devriyelerinin artırılması.
- Parkların “Kadın Dostu Alan” olarak yeniden düzenlenmesi.

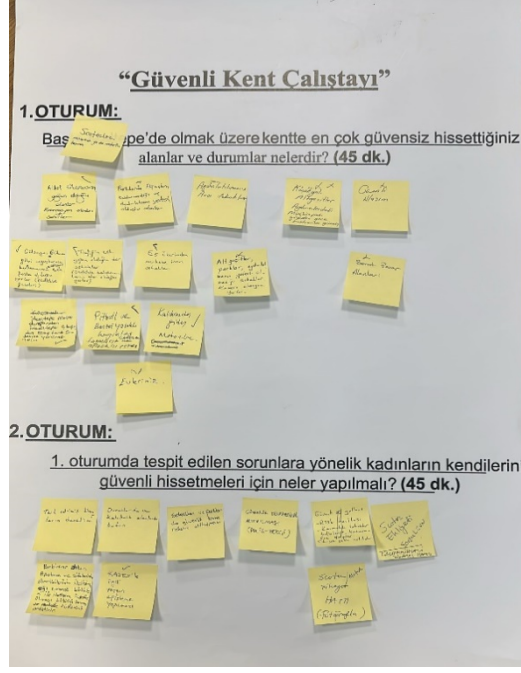
- Alkol kullanımına yönelik denetimlerin artırılması.
- Sokak hayvanları için rehabilitasyon ve yönlendirme çalışmaları yapılması.
- Aydınlatmanın güçlendirilmesi gerekmektedir (homojen ışık).
- Scooter ve motorlar için ayrı yol ve park alanları oluşturulması gerekmektedir.
- Risk haritası hazırlanması gerekmektedir.
- Güvenli acil ulaşım butonları kurulmalıdır.

Belirlenen çözüm önerilerine istinaden; Maltepe Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü ile Fen İşleri Müdürlüğü, budama çalışmaları ve kör noktaların giderilmesine yönelik fiziksel düzenlemelerden doğrudan sorumludur. Güvenlik kameralarının yaygınlaştırılması ise belediyenin yetki alanında olmamakla birlikte, kent genelinde izleme ve suç önleme kapasitesinin güçlendirilmesi için, Maltepe Belediyesi, İBB ve Emniyet birimleriyle koordinasyonu sağlamalıdır. Alkol ve madde kullanımına dair denetimler zabıta yetkisi kapsamında gerçekleştirilebilir; ancak cezai yaptırımlar için Emniyet'le iş birliği şarttır. Tehlikeli ırk/ kayıtsız/ başboş köpeklerin denetimi için veteriner işleri devreye girer, ancak 1136 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu kapsamındaki yaptırımlar merkezi otoritenin yetkisindedir. Bu nedenle Maltepe Belediyesi; rehabilitasyon, kayıt teşviki ve şikâyet takibi gibi yönlendirici ve izleme odaklı bir görev üstlenmelidir.

2. KENTSEL BİR MEKÂN OLARAK ALT GEÇİTLER

Sorunlar:

- Aydınlatma eksikliği.
- Madde bağımlılarının alt geçitlerde yoğun bulunması.
- Alt geçitlerde izole alanlarda taciz riski.
- Alt geçitlerde güvenlik kamerası bulunmaması.
- Kapalı ve karanlık alanlarda şiddet ve taciz riski.
- Gece saatlerindeki ıssızlık.
- Alt geçit önlerinde hızlı geçişler yapan motosiklet tehdidi.
- Alt geçitlerde asansörlerin bakımsızlığı / erişilebilirlik sorunları.

Resim 6 "Güvenli Kent Çalıştayı 2.Oturum Alt Geçit Çıktıları"

Çözüm Önerileri:

- Alt geçitlere Mobese kameralarının yerleştirilmesi.
- Polis ve bekçi devriyelerinin bu bölgelerde artırılması.
- Alt geçitlerin temizliği, bakımı ve ışıklandırılmasının düzenli yapılması.
- Alt geçitlere panik butonu sisteminin kurulması.
- Alt geçit yerine yer üstü güvenli yaya geçitlerinin artırılması.
- Yakın noktalarda ışıklandırmanın artırılması
- Büfe/kafe gibi aktif kullanım alanları ile alt geçitlerde güvenlik sağlanabilir.

Alt geçitlerde güvenlik kamera sistemleri ve madde bağımlılığıyla mücadele, belediye tarafından başlatılabilecek uygulamalar olmakla birlikte Emniyet Genel Müdürlüğü, Valilik ve İBB koordinasyonu gerektirir. Maltepe Belediyesinin burada üstleneceği görev; altyapı iyileştirmesi, acil müdahale sistemlerinin kurulmasına destek, riskli noktaların raporlanması ve şikâyetlerin kolluğa aktarımının hızlandırılması olmalıdır. Alt geçitler yerine yer üstü yaya geçitleri önerisi planlama ile ilgilidir; bu fiziksel uygulamaların hayata geçirilmesi için İBB Ulaşım Planlama ile ortak proje yürütülmelidir.

3. KAMUSAL ALAN OLARAK TOPLU ULAŞIM

Sorunlar:

- Durakların karanlık olması.
- Taciz riski ve duraklardaki kalabalık.
- Minibüslerde kapasite aşımı ve sürücü denetimsizliği.
- Gece saatlerinde gerçekleştirilen yetersiz sefer sayısı.
- Őoförlerin madde ve alkol denetiminin yapılmaması.
- Toplu taşıma duraklarında bazı bölgelerdeki ıssızlık.
- Duraklarda güvenli bekleme alanı eksikliği.
- Kalabalık saatlerde sözlü taciz / fiziksel temas yaşanması.
- Ulaşılmak istenen üniversite/okul/iş yeri gibi bölgelere servis ve ring seferlerinin yetersizliği.
- Engelli bireylerin toplu ulaşımlara erişim güçlüğü çekmesi.

Resim 7 "Güvenli Kent Çalıştayı 2.Oturum Görüşmeleri "

Çözüm Önerileri:

- Duraklara acil çağrı butonlarının yerleştirilmesi gerekmektedir.
- Toplu ulaşımda güvenlik personeli görevlendirilmesi.
- Gece 00.00 sonrası ring seferlerinin artırılması gerekmektedir.
- Şoförlere zorunlu eğitim ve psikososyal destek programı uygulanmalıdır.
- Kamera sistemlerinin yaygınlaştırılması gerekmektedir.
- “Scooter/Motor Şikâyet Hattı” oluşturulması.
- Duraklarda kamera zorunluluğu getirilmesi.
- Toplu taşımada kadın odaklı uygulamalar yaygınlaştırılması: Kadın Destek Butonu gibi
- Toplu taşımalarda kadın güvenlik görevlisi görevlendirilmesi.
- Bilgilendirici sosyal kampanyalar düzenlenmesi.

Sefer sıklığı ve minibüs denetimleri İBB Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin yetkisindedir; Maltepe Belediyesi bu konuda yalnızca veri sunma, şikâyet hattı işletme ve eğitimleri düzenleme yetkisine sahiptir. Sürücülere yönelik madde ve alkol testleri cezai boyutu nedeniyle merkezi otoritenin sorumluluğunda olsa da, belediye ring seferleri için İBB ile resmi talep oluşturma, sürücü eğitimleri tasarlama ve denetimsiz minibüslere dair raporlama yapma görevini üstlenebilir. Güvenli bekleme alanları, sosyal kampanyalar ve “Kadın Destek Butonu” gibi uygulamalarda ise Maltepe Belediyesi, koordinasyon ve yerel uygulama desteği sağlayabilir. Konu ile ilgili belediyenin sorumlu müdürlükleri aşağıda belirtilmiştir.

- Park ve Bahçeler Müdürlüğü → Durak çevresi yeşil alan ise peyzaj ve görüş açıklığı çalışmaları
- Zabıta Müdürlüğü → Durak çevresi denetimleri, scooter/motor işgali, kural ihlali şikâyetlerinin saha takibi
- Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü → Şikâyet hattı koordinasyonu, eğitim tasarımı, raporlama, kampanyalar, İBB'ye taleplerin hazırlanması ve yönlendirilmesi
- Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü → Kampanyaların duyurulması ve görünürlüğün artırılması
- İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü → Şoför eğitimlerinin belediye içi organize edilmesinde destek olabilir.

4. KENTSEL BİR MEKÂN OLARAK METRO ÇIKIŞLARI

Sorunlar:

- Metro çıkışlarının karanlık oluşu.
- Çevrede alkol ve madde kullanımının yaygın oluşu.
- Evsiz bireylerin yoğun bulunması.
- Güvenlik personelinin yetersizliği.
- Çıkışların karanlık ve kamerasız oluşu.
- Kaldırım kenarındaki park yerlerinin metro çıkışlarında gizli alan yaratması.
- Özellikle Huzurevi, Küçükyalı, İdealtepe çıkışlarında riskli noktaların bulunması.

Resim 8 "Güvenli Kent Çalıştayı 2.Oturum Görüşmeleri "

Çözüm Önerileri:

- Metro çıkışlarında güvenlik devriyelerinin artırılması.
- Aydınlatmanın güçlendirilmesi.
- Kameraların çoğaltılması.
- Erişilebilir bilgilendirme ve yönlendirme levhalarının konulması.
- Riskli alanların düzenli kontrolünün sağlanması.
- Güçlü ve homojen aydınlatma sağlanması.
- Çıkışlarda güvenlik personeli devriyesi bulunması.
- Minibüs–metro aktarmalarının güvenli hale getirilmesi.
- Sahipsiz hayvanlar için besleme noktası oluşturulması böylece saldırganlık riskini azaltmak sağlanabilir.
- Yaya önceliği düzenlemeleri yapılmalıdır.

Metro çıkışlarındaki aydınlatma ve kaldırım düzenlemeleri ile kamera sistemleri ve güvenlik personeli görevlendirilmesi İBB yetkisindedir. Ayrıca bu durum İBB ve Emniyet iş birliği gerektirir. Bu kapsamda Maltepe Belediyesi Strateji Geliştirme Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü ve Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü, riskli çıkış noktaları için düzenli izleme, kamera ihtiyacının raporlanması, güvenli aktarma alanlarının planlanması için İBB'ye veri ve proje desteği sunma, yaya güvenliği düzenlemelerini uygulama ve kolluk güçleriyle saha koordinasyonu sağlama rollerini üstlenmelidir.

5. KAMUSAL ALAN OLARAK SOKAKLAR

Sorunlar:

- Araçların yaya geçitlerini kapatması.
- Geceleri ıssızlaşan sokaklarda tehdit hissi.
- Apartman güvenliğinin yetersizliği bu nedenle yabancı kişilerin binalara giriş çıkışları.
- Karanlık sokaklar ve dar ara yollar.
- Elektrikli scooter ve motosikletlerin kaldırım işgali yapması.
- Güvensiz ve denetimsiz binaların oluşu.

- Yetersiz işaretleme & yaya geçidi güvenliği sorunları.
- Alkol ve madde kullanımının yoğun olduğu sokakların bulunması.

Resim 9 “Güvenli Kent Çalıştayı Oturum Görüşmeleri ”

Çözüm Önerileri:

- Mahalle bazlı güvenlik noktaları oluşturulabilir.
- Sokak aydınlatmalarının yenilenmesi gerekmektedir.
- Apartman girişlerinde kamera sistemlerinin yaygınlaştırılması.
- Mahalle içi devriye sisteminin güçlendirilmesi.
- Kaldırımda motorlu araç kullanımının yasaklanması gerekmektedir.
- Kent güvenliği birimi tarafından şikâyet hattı oluşturulabilir.
- Sokak aydınlatması güçlendirme çalışmalarının yaygınlaştırılması.
- Engelli odaklı güvenli kent düzenlemeleri gerçekleştirilmesi.
- Apartman ve site yönetimleri ile mahalle iletişim ağı oluşturulması.
- Çocuklar için güvenli sosyal yaşam alanları oluşturulması gerekmektedir.

Apartman ve site içi güvenlik kamera sistemleri, cezai yaptırımlar ve bina giriş-çıkış denetimleri belediyenin doğrudan yetkisinde değildir. Bu nedenle belediye; site yönetimleriyle iletişim ağı kurma, şikâyetleri resmi kolluk birimlerine hızlı aktarma, kamera kurulumlarını teşvik edecek yerel kampanyalar geliştirme ve güvenlik algısını güçlendirmek için mahalle odaklı saha çalışmaları yürütme görevini üstlenmelidir.

Kent güvenliğinin şiddetle mücadelede veri odaklı ele alınabilmesi amacıyla çalıştayın ikinci oturumunda “Şiddet Haritası ve Yerel Yönetimlerin Rolü” tartışılmıştır. Oturum, kolaylaştırıcı moderasyon eşliğinde soru-cevap ve yorum paylaşımı şeklinde yürütülmüştür. Katılımcılara yöneltilen sorular; harita içeriği, yöntemi ve kurumlar arası iş birliği mekanizmaları üzerine olmuştur.

Resim 10 “Güvenli Kent Çalıştayı Yerel Yönetimlerle Şiddet Haritası Üzerine Görüşler”

Katılımcıların ortak görüşüne göre Maltepe’ye özgü şiddet haritası oluşturulurken:

- Mahalle bazlı fikir sofralarının (mahalle özelinde sorunların konuşulduğu ve çözüm önerilerinin sunulduğu toplantılar) ve veri toplanması,
- 18 mahalleyi kapsayacak şekilde Kadın Güvenlik Birlikleri / ağları oluşturulması,
- Mahalle ölçekli deneyime sahip kadınların düzenli geri bildirim sağlaması,
- Belediyenin şiddetle mücadele yapan birimler ve STK’larla koordinasyonu yürütmesi,
- Haritaya; karanlık alanlar, taciz-tehdit bildirim noktaları, riskli geçiş güzergâhları, erişilebilirlik sorunları ve acil destek noktaları gibi öğelerin eklenmesi önerilmiştir.

Belediyemizin bu süreçte üstleneceği görev; Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü ile Strateji Geliştirme Müdürlüğü ortaklaşa veri koordinesi, şikâyet yönetimi, saha tespiti, mahalle bazlı ağ oluşturma, haritanın güncellenmesi için izleme mekanizması kurma ve raporları ilgili resmi kurumlara (İBB, Valilik, Emniyet) sunma olmalıdır.

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Güvenli Kent Çalıştayı çıktıları; kadınların kamusal mekânda yaşadığı güvensizlik hissini, yalnızca fiziksel koşullarla sınırlı olmadığını; toplumsal normların mekânsal yansımalarıyla da doğrudan ilişkili olduğunu ortaya koymuştur.

Maltepe’de, karanlık ve izole alanlarla, kontrolsüz grupların yoğun bulunduğu, alkol/madde kullanan bağımlı kişilerin olduğu yerlerle ve erişilebilirlik altyapısının zayıf olduğu güzergâhlar, kadınlar açısından riskin en yüksek olduğu bölgeler olarak tanımlanmıştır. Ayrıca bu riskli bölgeler sadece kadınlar özelinde değil, toplumun genelinde güvensiz hissettirmektedir. Bu durum, güvenliğin; sosyal bir hak alanı, psikolojik bir eşitlik göstergesi ve belediye hizmet sunumunun toplumsal cinsiyet eşitliği çerçevesiyle yeniden planlanması gereken bir politika alanı olduğunu göstermektedir.

Belediyelerin güvenli kent olgusu kapsamında üstleneceği görev; polise yaptırım uygulayan bir otorite olmak değil, sahada risk tespiti yapan, altyapı iyileştirmelerine öncülük eden, şikâyet yönetimini hızlandıran, toplumsal farkındalık kampanyalarını organize eden ve mahalle temelli güvenlik ağlarını kurumsal paydaşlarla birlikte yöneten bir koordinasyon birimi olmak şeklinde tanımlanabilir. Bu kapsamda Maltepe Belediyesi, güvenli park-sokak-geçiş hattı tasarımlarını güçlendirirken; İBB, Valilik, Emniyet ve mahalle yönetimleriyle (muhtarlar) veri paylaşımına dayalı bir ortak çalışma mekanizması geliştirmeli; güncellenebilir risk haritaları ve şiddet izleme sistemlerini kurumsal koordinasyonla yönetmelidir.

Çalıştayanın en temel kurumsal öncelikleri şu şekilde öne çıkmıştır:

1. Güvenlik kameralarının artırılması Maltepe belediyesinin raporlaması ile başlatılmalı; kent genelindeki izleme ve suç önleme kapasitesinin güçlendirilmesi için İBB ve Emniyet ile ortak altyapı planlaması yapılmalıdır.
2. Toplu ulaşım seferlerinin artırılmasına dair talepler İBB’nin yetkisindedir; fakat belediye bu ihtiyacı veri, saha raporları ve resmi taleple görünür hale getirmeli; ring hat

planlaması, sürücü eğitimleri ve kadın güvenlik destek uygulamalarında yerel koordinasyonu üstlenmelidir.

3. Mahalle ölçeğinde kadın güvenlik ağları ve fikir sofraları, belediyenin sosyal politika ve saha çalışmaları kapsamında yürütülebilecek; katılımı yüksek, sürdürülebilir, sonuç odaklı bir uygulama modeli olmalıdır.
4. Şiddet Haritasının kurulması ve güncellenmesi, belediyenin sorumluluğundadır. İzleme, raporlama, güncelleme, şikâyet koordinasyonu ve paydaş yönetimi konuları da belediyenin sorumluluk alanındadır.

Çalıştay çıktılarının izlenmesi, riskli noktaların tespiti, saha geri bildirimlerinin sistematik olarak toplanması, şiddet haritası verilerinin oluşturulması ve ilgili üst kurumlarla (İBB, Valilik, Emniyet birimleri) yürütülecek veri paylaşımının koordinasyonu Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü'nün ve Strateji Geliştirme Müdürlüğü'nün sorumluluğundadır.

Sahadaki fiziki iyileştirme gereksinimleri kapsamında bakım-onarım süreçleri ile kaldırım ve zemin düzenlemeleri doğrudan Fen İşleri Müdürlüğü'nün görev alanındadır. Park ve yeşil alan niteliği taşıyan veya görüş açıklığını engelleyen bitki örtüsü bulunan metro çevresinde ağaç budama, peyzaj düzenleme ve kör noktaların görünürlüğünü artırmaya yönelik çevresel iyileştirme çalışmaları ise Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün sorumluluk alanına girmektedir.

Metro çıkışları ve bağlantılı yaya güzergâhlarında kaldırım işgali, scooter, motosiklet veya plansız araç parklarının oluşturduğu güvenlik ihlallerine ilişkin saha denetimi, kural ihlallerinin yerelde takibi ve müdahalesi ise Zabıta Müdürlüğü'nün görev ve sorumluluklarındandır.

Kadına yönelik şiddetle mücadele ve güvenli kent farkındalığını artırmaya yönelik geliştirilecek bilgilendirme ve sosyal kampanyaların duyurulması, medya görünürlüğünün sağlanması ve iletişim çalışmalarının yürütülmesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü'nün sorumluluğundadır.

Kurumlar arası resmi yazışma süreçleri ve raporların üst kurumlara iletilmesine yönelik koordinasyon, planlama ve süreç takibi faaliyetlerinde ise Strateji Geliştirme Müdürlüğü kurumsal destek sağlar.

Ayrıca şoförlere yönelik hazırlanacak eğitimlerin yaygınlaştırılması ve organizasyon süreçlerinde İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü idari katkı, sokak güvenliğini etkileyen hayvanlara ilişkin çalışmalarda ise Veteriner İşleri Müdürlüğü destek sunabilmektedir.

Bu çerçevede, Maltepe Belediyesi; kadın güvenliği politikalarını belediye içi uygulamalar, saha denetimleri, şikâyet yönetimi ve paydaş koordinasyonunu kapsayacak biçimde çok katmanlı bir hizmet modeliyle yürütme sorumluluğunu üstlenmektedir.

Sonuç olarak, Maltepe'nin güvenli bir kent olabilmesi için belediye; altyapı iyileştirmeleri, sosyal kampanyalar ve paydaş koordinasyonunu kapsayan çok katmanlı bir kurumsal görev üstlenmelidir.

Güvenli kent, kadınların özgürce hareket ettiği, korkmadan yaşadığı kenttir. Çalışmamız, Maltepe'nin daha yaşanabilir, eşit ve güvenli bir kent olması yolunda somut bir yol haritası sunmaktadır.

Bu çalıştay raporu, Maltepe'de güvenli kent politikalarının güçlendirilmesi ve kadınların kent hakkının korunması için yol gösterici bir belge niteliğindedir.

Resim 11 “Güvenli Kent Çalıştayı Değerlendirme Konuşması”

**MALTEPE
BELEDİYESİ**

T.C. MALTEPE BELEDİYESİ
Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü
Adres: Feyzullah Mah. Bağdat Cad. No: 292 Maltepe/İstanbul
Tel: +90 (216) 444 17 06 - 3577
E-mail: kadinaile@maltepe.bel.tr